

ทิศทางการขับเคลื่อน อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

จังหวัดพังงา

อาสาสมัครเกษตร (อกษ.)

อาสาสมัครเกษตร (อกษ.) หมายถึง เกษตรกรหรือบุคคลที่ได้รับคัดเลือก หรือสมัครใจเข้าเป็นอาสาสมัคร ภายใต้หลักเกณฑ์ เงื่อนไขของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือการปฏิบัติงานในพื้นที่

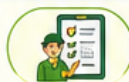
มี 16 สาขา ประกอบด้วย

อาสาสมัคร
เกษตรกรและสหกรณ์

ชาวนาอาสา

ครูบัญชีอาสา

อาสาสมัคร
สหกรณ์

สารจัด
เกษตรกรอาสา

หมอดินอาสา

อาสาปศุสัตว์

ประมงอาสา

อาสาสมัคร
ชลประทาน

อาสาสมัคร
ฝนหลวง

หมอนไหมอาสา

ครูยางอาสา

อาสาสมัครปฏิรูป
ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เศรษฐกิจ
การเกษตรอาสา

Qอาสา

เกษตรกรหมู่บ้าน

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

ตัวแทนอาสาสมัครเกษตรทุกประเภทที่มีในแต่ละหมู่บ้าน มาประชุมคัดเลือกกันเอง หมู่บ้านละ 1 คน ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานเชื่อมโยงการทำงานระหว่างเกษตรกรในหมู่บ้านกับภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เรียกโดยย่อว่า "อกม." มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี ซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1 เป็นอาสาสมัครเกษตร
- 2 อายุไม่เกิน 65 ปี บริบูรณ์ ในวันที่ได้รับการคัดเลือก
- 3 การศึกษาขั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าขึ้นไป
- 4 ขึ้นทะเบียนความเป็นเกษตรกรกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 5 ผ่านหลักเกณฑ์และคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) บทบาทหน้าที่ ดังนี้

- 1 จัดเก็บ รวบรวม และรายงานข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร

- 2 ร่วมกับคณะกรรมการหมู่บ้าน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน

- 3 ประสานในการถ่ายทอดความรู้ และแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร และการสหกรณ์ของเกษตรกรในหมู่บ้าน

- 4 ติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้าน และรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- 5 ปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร และชุมชน หรือตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือหน่วยงานอื่นขอความช่วยเหลือ

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน หรือ อกม. มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาภาคการเกษตรในระดับชุมชน โดยทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับเกษตรกร ช่วยให้ข้อมูล ความรู้ และเทคโนโลยีด้านการเกษตรกระจายไปสู่เกษตรกรได้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับเกษตรกรในพื้นที่ สามารถให้คำแนะนำเบื้องต้นเกี่ยวกับเทคนิคการเพาะปลูก การดูแลพืช สัตว์เลี้ยง การใช้ปุ๋ย และการป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานสำคัญในการนำข้อมูล นโยบาย โครงการ และมาตรการช่วยเหลือต่างๆ จากภาครัฐ เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ ไปเผยแพร่และสื่อสารให้เกษตรกรในหมู่บ้านได้รับทราบและเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว

เป็นเกษตรกรที่มีประสบการณ์ มีความรู้ความเข้าใจในหลักการเกษตรที่ดี และนำมาปรับใช้เปลี่ยนแปลงของตนเองจนประสบความสำเร็จ ทำให้เป็นตัวอย่างที่ดีและเป็นแรงบันดาลใจให้เกษตรกรรายอื่นๆ หันมาปรับปรุงวิธีการทำการเกษตรของตนเอง สามารถให้คำปรึกษาเบื้องต้นและช่วยแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างทันต่อวิถี หากปัญหายับยั้งซับซ้อนเกินกว่าความสามารถ อกม. ก็จะช่วยประสานงานกับเจ้าหน้าที่หรือผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้ามาให้ความช่วยเหลือต่อไป

โดยรวมแล้ว อกม. เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนภาคการเกษตรให้ก้าวหน้าและยั่งยืนในระดับรากหญ้า ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับประเทศ

ข้อมูลอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) จังหวัดพังงา

จังหวัดพังงามีอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน จำนวน 329 คน
ในจำนวนนี้ มีอยู่ 2 อำเภอที่มีอาสาสมัคร เกษตรหมู่บ้าน
มากกว่า 50 คนขึ้นไป คือ อำเภอตะกั่วทุ่ง จำนวน 68 คน
และอำเภอตะกั่วป่า จำนวน 58 คน

ที่	อำเภอ	จำนวนอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) (คน)
1	เมืองพังงา	42
2	เกาะยาว	18
3	กะปง	22
4	ตะกั่วทุ่ง	68
5	ตะกั่วป่า	58
6	คุระบุรี	34
7	ทับปุด	38
8	ท้ายเหมือง	49
รวม		329

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

ต้นแบบจังหวัดพังงา

ปี พ.ศ. 2569

คือ

นายศิริพงษ์ ศรีธนสาร

อกม. อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

การพัฒนา อกม. ผ่านการเรียนรู้ผ่านระบบ e - Learning

หลักสูตรพัฒนาศูนย์ PBL Coach

สำหรับอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน : ผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการจัดการสู่เกษตรยั่งยืน

ด้วยกรมส่งเสริมการเกษตรกำหนดจัดอบรมหลักสูตรพัฒนาศูนย์ PBL Coach ผ่านระบบ e - Learning สำหรับอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน : ผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการจัดการสู่เกษตรยั่งยืน เพื่อพัฒนาอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านให้มีสมรรถนะด้านการเรียนรู้เชิงปัญหา (Problem-Based Learning : PBL) ให้สามารถวิเคราะห์และจัดการปัญหาทางการเกษตรในพื้นที่ได้อย่างเป็นระบบ เสริมสร้างทักษะการเป็น PBL Coach ที่สามารถให้คำปรึกษา สนับสนุนและอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ของเกษตรกรด้านการปรับตัวต่อสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงส่งเสริมบทบาทการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและขับเคลื่อนเครือข่ายอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็งในการร่วมพัฒนาภาคเกษตรกรรม

โดยจังหวัดพังงามีเป้าหมายอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

จำนวน **80 คน**

8 อำเภอ อำเภอละ 10 ราย

ผ่านหน่วยการเรียนรู้ (Learning Modules) จำนวน 5 Modules

1 Module 1 : อกม. พลิกบทบาทสู่ PBL Coach

สาระสำคัญ :

- ความหมายและหลักการของ PBL
- บทบาทของ “อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน” ในฐานะ PBL Coach
- ทักษะสำคัญของ PBL Coach: การตั้งคำถาม การฟังเชิงลึก การอำนวยความสะดวกการเรียนรู้

2 Module 2 : กระบวนการ PBL เพื่อวิเคราะห์และจัดการปัญหาทางการเกษตรในพื้นที่

สาระสำคัญ :

- ขั้นตอนการดำเนิน PBL 5 ขั้นตอน
- เครื่องมือวิเคราะห์ปัญหาทางการเกษตรในพื้นที่ (SWOT, แผนผังปัญหา, Stakeholder Mapping)
- ตัวอย่างกรณีศึกษา: เช่น ปัญหาศัตรูพืช ดินเสื่อม และตลาดไม่แน่นอน

3 Module 3 : ทักษะการโค้ช (Coaching Skills) สำหรับอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

สาระสำคัญ :

- หลักการโค้ชและความแตกต่างจากการสอน
- เทคนิค GROW Model (Goal – Reality – Options – Way Forward)
- การให้คำปรึกษาและกระตุ้นการเรียนรู้ของเกษตรกร

4 Module 4 : การจัดการภัยพิบัติและการปรับตัวในชุมชนเกษตรด้วยแนวคิด Climate-Smart Agriculture: CSA

สาระสำคัญ :

- ความเสี่ยงทางการเกษตรจากภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม, แล้ง, ศัตรูพืช)
- การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการเตรียมความพร้อมในชุมชน
- การประยุกต์ใช้เกษตรอัจฉริยะรองรับสภาพภูมิอากาศ (Climate-Smart Agriculture: CSA)
- ตัวอย่างนวัตกรรมและแนวทางการปรับตัวของเกษตรกร

5 Module 5 : ผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการขับเคลื่อนเครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืน

สาระสำคัญ :

- บทบาทของ อกม. ในการเป็น “ผู้นำการเปลี่ยนแปลง”
- การสร้างแรงจูงใจและพลังเครือข่ายในชุมชน
- การสื่อสารและการสร้างความร่วมมือเพื่อการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

การประเมินผล

ต้องผ่านเกณฑ์

ร้อยละ 70 ขึ้นไป

แบบทดสอบก่อน – หลังเรียน:

เพื่อวัดความรู้พื้นฐานก่อนและผลหลังเรียน
(Pre – Post Test)